



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ  
Министър на образованието и науката

**ЗА П О В Е Д**

**№ РД09 - ..... 2021 г.**

На основание чл. 36, ал. 2 от Закона за професионалното образование и обучение, във връзка с чл. 2, ал. 1 и 2 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс

**У Т В Ъ Р Ж Д А В А М**

Национална изпитна програма за провеждане на държавен изпит за придобиване на трета степен на професионална квалификация за специалност код **6220101** „Цветарство“ от професия код **622010** „Техник - озеленител“ от професионално направление код **622** „Градинарство (паркове и градини)“.

**София, 2021 г.**

**МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА**

**НАЦИОНАЛНА ИЗПИТНА ПРОГРАМА**

**ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА**

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ**

**НА ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ**

	<b>Код по СПШОО</b>	<b>Наименование</b>
<b>Професионално направление</b>	<b>622</b>	<b>ГРАДИНАРСТВО (ПАРКОВЕ И ГРАДИНИ)</b>
<b>Професия</b>	<b>622010</b>	<b>ТЕХНИК-ОЗЕЛЕНИТЕЛ</b>
<b>Специалност</b>	<b>6220101</b>	<b>ЦВЕТАРСТВО</b>

Утвърдена със Заповед № РД09 - \_\_\_\_\_ 2021 г.

София, 2021 г.

## **I. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ И ЦЕЛ НА ИЗПИТНАТА ПРОГРАМА**

Националната изпитна програма е предназначена за провеждане на държавния изпит за придобиване на трета степен на професионална квалификация по специалност код **6220101 „Цветарство“**, професия код **622010 „Техник-озеленител“** от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение. (ЗПОО).

Целта на настоящата изпитна програма е да определи единни критерии за оценка на професионалните компетентности на обучаваните, изискващи се за придобиване на трета степен по изучаваната професия „Техник-озеленител“, специалност „Цветарство“.

Националната изпитна програма е разработена във връзка с чл. 36 от ЗПОО и чл. 2, ал. 1 и 2 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация.

## **II. СЪДЪРЖАНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА ИЗПИТНА ПРОГРАМА**

### **За държавен изпит за придобиване на професионална квалификация:**

1. Част по теория на професията:
  - 1.1. изпитни теми с кратко описание на учебното съдържание по всяка тема;
  - 1.2. критерии за оценяване на резултатите от обучението по всяка изпитна тема;
  - 1.3. матрица на писмен тест по всяка изпитна тема;
  - 1.4. критерии и показатели за оценяване на дипломния проект и неговата защита.
2. Част по практика на професията:
  - 2.1. указание за съдържанието на индивидуалните задания;
  - 2.2. критериите за оценяване на резултатите от обучението.
3. Система за оценяване.
4. Препоръчителна литература.
5. Приложения:
  - а. изпитен билет - част по теория на професията;
  - б. индивидуално задание по практика;
  - в. указание за разработване на писмен тест;
  - г. индивидуално задание за разработване на дипломен проект;
  - д. указания за съдържанието и оформянето на дипломния проект;

е. рамка на рецензия на дипломен проект.

### III. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА

#### 1. Изпитни теми, критерии за оценяване на резултатите и матрица на писмен тест по всяка изпитна тема

##### Изпитна тема № 1: ЦВЕТЯ ЗА ОТКРИТИ ПЛОЩИ - ПРЕДСТАВИТЕЛИ

Морфологични особености на цветята. Видове рози за рязан цвят- особености. Технология на отглеждане – избор и подготовка на мястото, засаждане, специфични грижи при отглеждането. Основни насоки и принципи за озеленяването. Видове растителен материал. Хранене на растенията – микроелементи.

**Дидактически материали:** Фотоси, изобразяващи различните видове рози за рязан цвят

<b>Критерии за оценяване на изпитна тема № 1</b>		<b>Максимален брой точки</b>
1.	Описва и обяснява морфологичните особености на цветята – корен, стъбло, цветове	16
2.	Описва видовете рози за рязан цвят, диференцира техните особености и обяснява биологичните им изисквания	14
3.	Обяснява технологията на отглеждане на розите за рязан цвят – избор на място, засаждане, специфични грижи	12
4.	Обяснява насоките и диференцира принципите на озеленяването	12
5.	Описва видовете растителен материал – култивирани и диви цветя, листа, стъбла, мъхове и кори и обобщава тяхното предназначение	18
6.	Обяснява значението на храненето на растенията, изброява микроелементите и диференцира ролята и значението им в храненето на растенията	14
7.	Свързва подходящите за района сортове рози и се обосновава за избора им	14
<b>Общ брой точки:</b>		<b>100</b>

<b>Матрица на писмен тест по изпитна тема № 1/ критерии за оценяване</b>	<b>Максимален брой точки</b>	<b>Брой тестови задачи по равнища</b>			
		<b>I</b>	<b>II</b>	<b>III</b>	<b>IV</b>
		<b>Знание 0-2 т.</b>	<b>Разбиране 0-4 т.</b>	<b>Приложение 0-6 т.</b>	<b>Анализ 0-8 т.</b>
<b>I</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>5</b>	<b>6</b>
1. Описва и обяснява морфологичните особености на цветята – корен, стъбло,	<b>16</b>	1	1		

цветове					
2. Описва видовете рози за рязан цвят, диференцира техните особености и обяснява биологичните им изисквания	14	1	1		1
3. Обяснява технологията на отглеждане на розите за рязан цвят – избор на място, засаждане, специфични грижи	12		1		
4. Обяснява насоките и диференцира принципите на озеленяването	12		1		1
5. Описва видовете растителен материал – култивирани и диви цветя, листа, стъбла, мъхове и кори и обобщава тяхното предназначение	18	1			1
6. Обяснява значението на храненето на растенията, изброява микроелементите и диференцира ролята и значението им в храненето на растенията	14	1	1		1
7. Свързва подходящите за района сортове рози и се обосновава за избора им	14			1	1
<b>Общ брой задачи:</b>	<b>15</b>	<b>4</b>	<b>5</b>	<b>1</b>	<b>5</b>
<b>Общ брой точки:</b>	<b>100</b>				
<p><b>При оценка на резултатите от теста</b> максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“</li> <li>• 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“</li> <li>• 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“</li> <li>• 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“</li> </ul>					

**Изпитна тема № 2: ЦЪФТЯЩИ ДВУГОДИШНИ КУЛТУРИ ЗА ОТКРИТА ЖИЗНЕНА СРЕДА**

Ботанически особености и биологични изисквания на род *Dianthus*. Технология на отглеждане на карамфил – избор и подготовка на мястото, засаждане, специфични грижи при отглеждането. Особености при беритбата и окачествяването. Условия за третиране на отрязан цвят и неговото съхранение. Озеленяване на местата за масов отдих и туризъм. Хранене на растенията – макроелементи.

**Дидактически материали:** Списания, каталози и табла на места за масов отдих

<b>Критерии за оценяване на изпитна тема № 2</b>	<b>Максимален брой точки</b>
1. Описва ботаническите особености – корен, стъбло, цвят и обяснява биологичните изисквания на род Диантус	10
2. Обяснява технологията на отглеждане на карамфила-избор и подготовка	20

на мястото, засаждане, специфични грижи при отглеждането и обобщава неговото използване	
3. Обяснява и описва особеностите при беритбата на рязания цвят и диференцира показателите при окачествяването му	14
4. Описва и обобщава условията за третиране на отрязания цвят и диференцира факторите, определящи живота на рязания цвят	18
5. Обяснява принципите и диференцира съвременните тенденции на местата за масов отдих и туризъм	12
6. Обобщава и обяснява начините за поддържане свежестта на отрязаните цветове	12
7. Обяснява значението на храненето на растенията, изброява макроелементите и диференцира ролята и значението им в храненето на растенията	14
<b>Общ брой точки:</b>	<b>100</b>

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 2/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1. Описва ботаническите особености – корен, стъбло, цвят и обяснява биологичните изисквания на род Диантус	10	1	1		
2. Обяснява технологията на отглеждане на карамфила-избор и подготовка на мястото, засаждане, специфични грижи при отглеждането и обобщава неговото използване	20		1		1
3. Обяснява и описва особеностите при беритбата на рязания цвят и диференцира показателите при окачествяването му	14	1	1		1
4. Описва и обобщава условията за третиране на отрязания цвят и диференцира факторите, определящи живота на рязания цвят	18	1			2
5. Обяснява принципите и диференцира съвременните тенденции на местата за масов отдих и туризъм	12		1		1
6. Обобщава и обяснява начините за поддържане свежестта на отрязаните цветове	12		1		1
7. Обяснява значението на храненето на	14	1	1		1

растенията, изброява макроелементите и диференцира ролята и значението им в храненето на растенията					
<b>Общ брой задачи:</b>	<b>16</b>	<b>4</b>	<b>5</b>	<b>0</b>	<b>7</b>
<b>Общ брой точки:</b>	<b>100</b>				
<p><b>При оценка на резултатите от теста</b> максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“</li> <li>• 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“</li> <li>• 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“</li> <li>• 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“</li> </ul>					

### Изпитна тема № 3: **ОТГЛЕЖДАНЕ НА ГЕРБЕР ЗА РЯЗАН ЦВЯТ**

Ботанически особености и биологични изисквания на род *Gerbera*. Технология на отглеждане – избор и подготовка на мястото, засаждане, специфични грижи при отглеждането на гербер. Особености при беритбата и окачествяването на гербера. Търговска реклама – значение. Основни правила при създаване на цветна композиция. Влиянието на екологичните фактори на околната среда върху озеленяването. Болести по цветята и вредата от тях.

**Дидактически материали:** Списания, каталози и табла с различни цветни композиции

<b>Критерии за оценяване на изпитна тема № 3</b>	<b>Максимален брой точки</b>
1. Описва ботаническите особености – корен, стъбло, цвят и обяснява биологичните изисквания на род Гербер	10
2. Обяснява технологията на отглеждане на карамфила-избор и подготовка на мястото, засаждане, специфични грижи при отглеждането и обобщава неговото използване	20
3. Обяснява и описва особеностите при беритбата на Гербера и диференцира показателите при окачествяването му	14
4. Обяснява значението на търговската реклама и обобщава основните изисквания към нея	12
5. Описва и обобщава основните правила при създаването на цветна композиция	10
6. Обобщава и обяснява екологичните фактори на околната среда и ги свързва с влиянието им върху озеленяването	14
7. Диференцира видовете болести по цветята в зависимост от произхода им и обобщава вредата от тях	16

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 3/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1. Описва ботаническите особености –корен, стъбло, цвят и обяснява биологичните изисквания на род Гербер	10	1	1		
2. Обяснява технологията на отглеждане на карамфила-избор и подготовка на мястото, засаждане, специфични грижи при отглеждането и обобщава неговото използване	20		1		
3. Обяснява и описва особеностите при беритбата на Гербера и диференцира показателите при окачествяването му	14	1	1		1
4. Обяснява значението на търговската реклама и обобщава основните изисквания към нея	12		1		1
5. Описва и обобщава основните правила при създаването на цветна композиция	10	1			1
6. Обобщава и обяснява екологичните фактори на околната среда и ги свързва с влиянието им върху озеленяването	18		1	1	1
7. Диференцира видовете болести по цветята в зависимост от произхода им и обобщава вредата от тях	16				2
<b>Общ брой задачи:</b>	<b>15</b>	<b>3</b>	<b>5</b>	<b>1</b>	<b>6</b>
<b>Общ брой точки:</b>	<b>100</b>				
<p><b>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“</li> <li>• 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“</li> <li>• 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“</li> <li>• 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“</li> </ul>					

**Изпитна тема № 4: ИЗИСКВАНИЯ НА ЦВЕТНИТЕ КУЛТУРИ КЪМ  
ЕКОЛОГИЧНИТЕ ФАКТОРИ**

Изисквания на цветните култури към факторите на външната среда.Култури за водни площи и крайпоточни места – растения за мокра почва..Архитектурни въпроси на



озеленяването. Методи на обработка на растителния материал. Здравословни и безопасни изисквания при прилагането на методите за растителна защита. Събиране и проучване на растителен материал.

**Дидактически материали:** Списания и табла с различен растителен материал

<b>Критерии за оценяване на изпитна тема № 4</b>		<b>Максимален брой точки</b>
1. Описва и обяснява изискванията на цветните култури към температура, светлина, вода, почва и въздушен режим		14
2. Свързва изискванията на цветните култури към екологичните фактори с процеса фотосинтеза		6
3. Определя и описва растенията предназначени за мокра почва		20
4. Дефинира и обобщава архитектурните въпроси на озеленяването		10
5. Изброява и описва методите на обработка на различните видове растителен материал		12
6. Диференцира изискванията за здравословни и безопасни методи при растително-защитните мероприятия		18
7. Обяснява какво е изходен материал, диференцира изискванията за събиране и проучване и различава двете понятия		20
<b>Общ брой точки:</b>		<b>100</b>

<b>Матрица на писмен тест по изпитна тема № 4/ критерии за оценяване</b>	<b>Максимален брой точки</b>	<b>Брой тестови задачи по равнища</b>			
		<b>I</b>	<b>II</b>	<b>III</b>	<b>IV</b>
		<b>Знание 0-2 т.</b>	<b>Разбиране 0-4 т.</b>	<b>Приложение 0-6 т.</b>	<b>Анализ 0-8 т.</b>
<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>5</b>	<b>6</b>
1. Описва и обяснява изискванията на цветните култури към температура, светлина, вода, почва и въздушен режим	14	1	1		
2. Обяснява и описва процеса фотосинтеза, като свързва изискванията на цветните култури към екологичните фактори	12	1	1	1	
3. Описва видовете култури за водни площи, обяснява биологичните изисквания на род <i>Bergenia</i> и обобщава използването им	14	1	1		1
4. Обяснява и обобщава архитектурните въпроси на озеленяването	12		1		1
5. Диференцира, обяснява и описва методите на обработка на различните видове растителен материал	14	1	1		1

6. Диференцира прилагането на здравословни и безопасни изисквания. Като ги свързва с методите на растително-защитните мероприятия	14			1	1
7. Обяснява какво е изходен материал, диференцира изискванията за събиране и проучване и различава двете понятия	20		1		2
<b>Общ брой задачи:</b>	<b>18</b>	<b>4</b>	<b>6</b>	<b>2</b>	<b>6</b>
<b>Общ брой точки:</b>	<b>100</b>				
<p><b>При оценка на резултатите от теста</b> максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“</li> <li>• 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“</li> <li>• 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“</li> <li>• 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“</li> </ul>					

**Изпитна тема № 5: ОСНОВНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ЦВЕТЯТА – ОСОБЕНОСТИ И ЗНАЧЕНИЕ**

Основни характеристики на цветята. Понятието цвят. Наименование на цветята. Селекция и семепроизводство при цветните култури. Съдове, закрепващи средства и аксесоари, използвани при оформяне на цветни композиции. Производство на растителен материал, получен чрез семена. Озеленяване на промишлени зони и терени.

**Дидактически материали:** Списания, каталози, табла за озеленяване на промишлени зони

<b>Критерии за оценяване на изпитна тема № 5</b>	<b>Максимален брой точки</b>
1. Описва основните характеристики на цветята, обяснява какво е цвят и наименование на цветята	12
2. Обяснява понятието селекция и семепроизводство	8
3. Диференцира и обяснява методите, използвани в селекцията за създаване на нови сортове и хибриди	20
4. Изброява и описва съдовете, закрепващите средства, аксесоарите и ги свързва с различните видове аранжировка	10
5. Обяснява и обобщава предимствата и недостатъците при производство на растителен материал чрез семена	12
6. Обяснява понятието апробация и диференцира видовете контрол в семепроизводството	18

7. Описва и обобщава принципите и съвременните тенденции в озеленяването на промишлени зони и терени	20
<b>Общ брой точки:</b>	<b>100</b>

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 5/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1. Описва основните характеристики на цветята, обяснява какво е цвят и наименование на цветята	12	1	1		
2. Обяснява понятието селекция и семепроизводство	8		1		
3. Диференцира и обяснява методите, използвани в селекцията за създаване на нови сортове и хибриди	20		1		1
4. Изброява и описва съдовете, закрепващите средства, аксесоарите и ги свързва с различните видове аранжировка	10	2		1	
5. Обяснява и обобщава предимствата и недостатъците при производство на растителен материал чрез семена	12		1		1
6. Обяснява понятието апробация и диференцира видовете контрол в семепроизводството	18		1		1
7. Описва и обобщава принципите и съвременните тенденции в озеленяването на промишлени зони и терени	20	1			1
<b>Общ брой задачи:</b>	<b>14</b>	<b>4</b>	<b>5</b>	<b>1</b>	<b>4</b>
<b>Общ брой точки:</b>	<b>100</b>				
<p><b>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“</li> <li>• 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“</li> <li>• 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“</li> <li>• 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“</li> </ul>					

**Изпитна тема № 6: ВЕГЕТАТИВНО РАЗМНОЖАВАНЕ НА ЦВЕТНИТЕ КУЛТУРИ  
ЧРЕЗ РЕЗНИЦИ**

Вегетативно размножаване на цветята чрез резници.Производство на вегетативен посадъчен материал.Стилове на аранжиране посредством закрепващи средства.Значение на зелените и свободни площи в населените места.Семейство Слезови, род Дървовидна ружа – характеристика и използване.Методи на борба срещу плевелите.

**Дидактически материали:** Каталогзи и табла с различни видове плевели

<b>Критерии за оценяване на изпитна тема № 6:</b>		<b>Максимален брой точки</b>
1. Описва и обяснява вегетативното размножаване		6
2. Описва и обяснява видовете вегетативно размножаване чрез резници – коренови, листни,стъблени		18
3. Диференцира производството на вегетативен посадъчен материал и обобщава методите		16
4. Описва стиловете на аранжиране, като ги свързва с приложението им		16
5. Описва и диференцира значението на зелените площи в населените места		10
6. Описва ботаническите особености, обяснява биологичните изисквания, значението и приложението на род Дървовидна ружа		14
7. Описва и диференцира методите на борба срещу плевелите		20
<b>Общ брой точки:</b>		<b>100</b>

<b>Матрица на писмен тест по изпитна тема № 6/ критерии за оценяване</b>	<b>Максимален брой точки</b>	<b>Брой тестови задачи по равнища</b>			
		<b>I</b>	<b>II</b>	<b>III</b>	<b>IV</b>
		<b>Знание 0-2 т.</b>	<b>Разбиране 0-4 т.</b>	<b>Приложение 0-6 т.</b>	<b>Анализ 0-8 т.</b>
<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>5</b>	<b>6</b>
1. Описва и обяснява вегетативното размножаване	6	1	1		
2. Описва и обяснява видовете вегетативно размножаване чрез резници – коренови, листни,стъблени	18	1	1		
3. Диференцира производството на вегетативен посадъчен материал и обобщава методите	16				2
4. Описва стиловете на аранжиране, като ги свързва с приложението им	16	1		1	
5. Описва и диференцира значението на зелените площи в населените места	10	1			1
6. Описва ботаническите особености, обяснява биологичните изисквания, значението и приложението на род Дървовидна ружа	14	1	1		

7. Описва и диференцира методите на борба срещу плевелите	20	1			1
<b>Общ брой задачи:</b>	<b>14</b>	<b>6</b>	<b>3</b>	<b>1</b>	<b>4</b>
<b>Общ брой точки:</b>	<b>100</b>				
<p><b>При оценка на резултатите от теста</b> максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“</li> <li>• 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“</li> <li>• 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“</li> <li>• 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“</li> </ul>					

*Изпитна тема № 7: РАЗМНОЖАВАНЕ НА ЦВЕТЯТА ЧРЕЗ СЕМЕНА*

Семенно размножаване на цветята. Биологични свойства на семената. Производство на растителен материал, получен чрез семена. Борба срещу болестите и неприятелите при цветята за рязан цвят. Растителен материал. Селекционен процес, видове питомници.

**Дидактически материали:** Списания, каталози и табла с болести и неприятели по цветята

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 7</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1. Описва размножаването на цветята чрез семена и обяснява биологичните свойства на семената	10
2. Обяснява и обобщава производството на растителен материал, получен чрез семена	12
3. Описва и диференцира методите на борба срещу болестите и неприятелите при цветята за рязан цвят	20
4. Изброява видовете растителен материал и дефинира фаза на развитие на растителния материал	16
5. Обобщава методите на обработка на растителния материал	16
6. Обяснява понятието селекционен процес и диференцира видовете питомници	16
7. Изброява представители на цветята, размножаващи се чрез семена и ги свързва с тяхното приложение	10
<b>Общ брой точки:</b>	<b>100</b>

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 7/ критерии за оценяване	критерий	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV

		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1. Описва размножаването на цветята чрез семена и обяснява биологичните свойства на семената	10	1	1		
2. Обяснява и обобщава производството на растителен материал, получен чрез семена	12		1		1
3. Описва и диференцира методите на борба срещу болестите и неприятелите при цветята за рязан цвят	20	1			1
4. Изброява видовете растителен материал и дефинира фаза на развитие на растителния материал	16	2			
5. Обобщава методите на обработка на растителния материал	16				1
6. Обяснява понятието селекционен процес и диференцира видовете питомници	16		1		1
7. Изброява представители на цветята, размножаващи се чрез семена и ги свързва с тяхното приложение	10	1		1	
<b>Общ брой задачи:</b>	<b>13</b>	<b>5</b>	<b>3</b>	<b>1</b>	<b>4</b>
<b>Общ брой точки:</b>	<b>100</b>				
<p><b>При оценка на резултатите от теста</b> максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“</li> <li>• 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“</li> <li>• 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“</li> <li>• 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“</li> </ul>					

### *Изпитна тема № 8: ФОРСАЖ НА ЦВЕТНИ КУЛТУРИ*

Форсаж на цветни култури – същност и значение, видове, начини и средства. Особености при беритбата, окачествяването и транспортирането на цветята. Биологични изисквания и агротехника на род *Lilium*. Техники и стилове на аранжиране на рязан цвят. Озеленяване на терените на различните обществени сгради. Торене със сложни комбинирани торове.

**Дидактически материали:** Каталози и списания на различни стилове на аранжиране

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 8</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1. Обяснява същността и значението на форсажа, описва видовете форсаж,	14

начините и средствата	
2. Обяснява особеностите при беритбата, окачествяването и транспортирането на цветята	12
3. Обяснява биологичните изисквания и обобщава агротехниката на род <i>Lilium</i>	14
4. Описва техниките и стиловете и ги свързва с аранжирането на рязан цвят	12
5. Описва и обобщава кои цветя са подходящи за форсаж	10
6. Описва и диференцира изискванията за озеленяване на терените на различните	18
7. Обяснява кои торове са сложни, изброява ги и обобщава изискванията за тяхното използване	20
<b>Общ брой точки:</b>	<b>100</b>

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 8/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1. Обяснява същността и значението на форсажа, описва видовете форсаж, начините и средствата	14	1	1		
2. Обяснява особеностите при беритбата, окачествяването и транспортирането на цветята	12		1		
3. Обяснява биологичните изисквания и обобщава агротехниката на род <i>Lilium</i>	14		1		1
4. Описва техниките и стиловете и ги свързва с аранжирането на рязан цвят	12	1		1	
5. Описва и обобщава кои цветя са подходящи за форсаж	10	1			1
6. Описва и диференцира изискванията за озеленяване на терените на различните обществени сгради	18	1			1
7. Обяснява кои торове са сложни, изброява ги и обобщава изискванията за тяхното използване	20	1	1		1
<b>Общ брой задачи:</b>	<b>13</b>	<b>4</b>	<b>4</b>	<b>1</b>	<b>4</b>
<b>Общ брой точки:</b>	<b>100</b>				
<p><b>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“</li> <li>• 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“</li> <li>• 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“</li> </ul>					

- 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“

*Изпитна тема № 9: ЦЪФТЯЩИ КУЛТУРИ ЗА ОТКРИТА ЖИЗНЕНА СРЕДА*

Разсад. Грижи за разсадите и подготовка на разсад от цветя за открити площи. Специфични грижи през вегетацията. Ботанически особености, биологични изисквания и агротехника на род *Verbena*. Видове зелени площи в населените места. Видове букети. Вреда от плевелите – видове плевели.

**Дидактически материали:** Списания и каталози с различни зелени площи и различни видове плевели

<b>Критерии за оценяване на изпитна тема № 9</b>		<b>Максимален брой точки</b>
1. Обобщава грижите за разсадите и описва специфичните грижи по време на вегетацията		10
2. Описва ботаническите особености, обяснява биологичните изисквания и обобщава агротехниката на род <i>Verbena</i>		14
3. Диференцира видовете от род <i>Verbena</i> и ги свързва с използването им		14
4. Описва видовете зелени площи в населените места и обобщава тяхното значение		10
5. Обобщава видовете букети според формата и според стила		16
6. Изброява видовете плевели, според продължителността им на живот и според произхода им и определя вредата от тях		18
7. Описва, обобщава и диференцира видовете цветя за открити площи		18
<b>Общ брой точки:</b>		<b>100</b>

<b>Матрица на писмен тест по изпитна тема № 9/ критерии за оценяване</b>	<b>Максимален брой точки</b>	<b>Брой тестови задачи по равнища</b>			
		<b>I</b>	<b>II</b>	<b>III</b>	<b>IV</b>
		<b>Знание 0-2 т.</b>	<b>Разбиране 0-4 т.</b>	<b>Приложение 0-6 т.</b>	<b>Анализ 0-8 т.</b>
<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>5</b>	<b>6</b>
1. Обобщава грижите за разсадите и описва специфичните грижи по време на вегетацията	<b>10</b>	1			1
2. Описва ботаническите особености, обяснява биологичните изисквания и обобщава агротехниката на род <i>Verbena</i>	<b>14</b>	1	1		1



3. Диференцира видовете от род Verbena и ги свързва с използването им	<b>14</b>			1	1
4. Описва видовете зелени площи в населените места и обобщава тяхното значение	<b>10</b>	1			1
5. Обобщава видовете букети според формата и според стила	<b>16</b>				1
6. Изброява видовете плевели, според продължителността им на живот и според произхода им и определя вредата от тях	<b>18</b>	1			1
7. Описва, обобщава и диференцира видовете цветя за открити площи	<b>18</b>	1			2
<b>Общ брой задачи:</b>	<b>15</b>	<b>5</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>8</b>
<b>Общ брой точки:</b>	<b>100</b>				
<p><b>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“</li> <li>• 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“</li> <li>• 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“</li> <li>• 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“</li> </ul>					

*Изпитна тема № 10: ДЕКОРАТИВНИ КУЛТУРИ ЗА ЗАКРИТА ЖИЗНЕНА СРЕДА*

Декоративни култури за закрыта жизнена среда – цъфтящи декоративни храсти. Род Azalea. Видове и състав на почвенте смеси използвани в цветарство. Изсушаване и съхранение на растителен материал. Същност, основни принципи и значение на озеленяването. Хранене на растенията – микроторове.

**Дидактически материали:** Табла с различни декоративни култури

<b>Критерии за оценяване на изпитна тема № 10</b>	<b>Максимален брой точки</b>
1. Изброява видовете декоративни култури за закрыта жизнена среда и диференцира цъфтящите декоративни храсти	10
2. Описва ботаническите особености- корен, стъбло, листа, обяснява биологичните изисквания и обобщава агротехниката на род Азалия	18
3. Изброява и обяснява видовете почвени смеси и обобщава състава им	14
4. Изброява, обяснява и обобщава методите на изсушаване и съхранение на растителния материал	14
5. Описва и обяснява същността и основните принципи в озеленяването и свързва значението на цветята в озеленяването	12
6. Описва и обобщава същността и значението на храненето при растенията и свързва влиянието на факторите на външната среда върху храненето	16
7. Обяснява предимствата и недостатъците при торенето с микроторове и	16

обобщава начини на използване на микроторовете	
<b>Общ брой точки:</b>	<b>100</b>

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 10/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
<i>I</i>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>5</b>	<b>6</b>
1. Изброява видовете декоративни култури за закрита жизнена среда и диференцира цъфтящите декоративни храсти	<b>10</b>	1			1
2. Описва ботаническите особености- корен, стъбло, листа, обяснява биологичните изисквания и обобщава агротехниката на род Азалия	<b>18</b>	1	1		1
3. Изброява и обяснява видовете почвени смеси и обобщава състава им	<b>14</b>	1	1		1
4. Изброява, обяснява и обобщава методите на изсушаване и съхранение на растителния материал	<b>14</b>	1	1		1
5. Описва и обяснява същността и основните принципи в озеленяването и свързва значението на цветята в озеленяването	<b>12</b>	1	1	1	
6. Описва и обобщава същността и значението на храненето при растенията и свързва влиянието на факторите на външната среда върху храненето	<b>16</b>	1		1	1
7. Обяснява предимствата и недостатъците при торенето с микроторове и обобщава начини на използване на микроторовете	<b>16</b>		1		1
<b>Общ брой задачи:</b>	<b>19</b>	<b>6</b>	<b>5</b>	<b>2</b>	<b>6</b>
<b>Общ брой точки:</b>	<b>100</b>				
<p><b>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“</li> <li>• 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“</li> <li>• 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“</li> <li>• 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“</li> </ul>					

*Изпитна тема № 11: ОТГЛЕЖДАНЕ НА ЦЪФТЯЩИ ЕДНОГОДИШНИ ЦВЕТА*

Представители – обща характеристика. Видове, ботанически особености, биологични изисквания и технолота на отглеждане на род *Tagetes* / Тагетис/. Основни принципи и елементи при аранжиране с отрязан цвят. Декоративни особености на дървесните растения. Озеленяването в архитектурата и градоустройството. Повреди по декоративната растителност, причинени от неблагоприятни фактори на околната среда.

**Дидактически материали:** Табла и каталози с различни аранжировки

<b>Критерии за оценяване на изпитна тема № 11</b>		<b>Максимален брой точки</b>
1. Изброява представителите на цъфтящите едногодишни цветя, обяснява и обобщава общото между тях		14
2. Описва ботаническите особености – корен, стъбло, листа на видовете тагетис, обяснява биологичните му изисквания и обобщава технологията на отглеждане		18
3. Обяснява съразмерността между компонентите и ги свързва с подбора на растителния материал		10
4. Изброява декоративните особености на дървесните растения /корен, стъбло, корона, лист, цвят, съцветия/ и обобщава типовете корони според формата и плътността		20
5. Обяснява и обобщава озеленяването на жилищни зони и терени		12
6. Описва, обяснява и обобщава повредите по декоративната растителност, като ги свързва с неблагоприятните фактори на околната среда		20
7. Изброява и обяснява приложението на тагетиса		6
<b>Общ брой точки:</b>		<b>100</b>

<b>Матрица на писмен тест по изпитна тема № 11/ критерии за оценяване</b>	<b>Максимален брой точки</b>	<b>Брой тестови задачи по равнища</b>			
		<b>I</b>	<b>II</b>	<b>III</b>	<b>IV</b>
		<b>Знание 0-2 т.</b>	<b>Разбиране 0-4 т.</b>	<b>Приложение 0-6 т.</b>	<b>Анализ 0-8 т.</b>
<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>5</b>	<b>6</b>
1. Изброява представителите на цъфтящите едногодишни цветя, обяснява и обобщава общото между тях	<b>14</b>	1	1		1
2. Описва ботаническите особености – корен, стъбло, листа на видовете тагетис, обяснява биологичните му изисквания и обобщава технологията на отглеждане	<b>18</b>	1	1		1
3. Обяснява съразмерността между компонентите	<b>10</b>		1	1	

и ги свързва с подбора на растителния материал					
4. Изброява декоративните особености на дървесните растения /корен, стъбло, корона, лист,цвят, съцветия/и обобщава типовете корони според формата и плътността	20	1			1
5. Обяснява и обобщава озеленяването на жилищни зони и терени	12		1		1
6. Описва, обяснява и обобщава повредите по декоративната растителност, като ги свързва с неблагоприятните фактори на околната среда	20	1	1	1	1
7. Изброява и обяснява приложението на тагетиса	6	1	1		
<b>Общ брой задачи:</b>	<b>18</b>	<b>5</b>	<b>6</b>	<b>2</b>	<b>5</b>
<b>Общ брой точки:</b>	<b>100</b>				
<p><b>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“</li> <li>• 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“</li> <li>• 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“</li> <li>• 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“</li> </ul>					

**Изпитна тема № 12: ЦЪФТЯЩИ МНОГОГОДИШНИ КУЛТУРИ ЗА ОТКРИТА ЖИЗНЕНА СРЕДА**

Представители на цъфтящи многогодишни цветя – характеристика. Ботанически особености, биологични изисквания и технология на отглеждане на Рудбекия. Неприятелите по цветята. Методи за борба с неприятелите. Повреди причинени от неприятелите. Търговски дизайн и цветята в търговията. Архитектурни и градоустройствени въпроси на озеленяването.

**Дидактически материали:** Табла с различни видове неприятелите

<b>Критерии за оценяване на изпитна тема № 12</b>	<b>Максимален брой точки</b>
1. Изброява най-важните представители на цъфтящите многогодишни цветя, обяснява и обобщава общото между тях	14
2. Описва ботаническите особености – корен, стъбло, листа на видовете рудбекия, обяснява биологичните й изисквания и обобщава технологията на отглеждане	20
3. Описва неприятелите по цветята – насекоми, акари, нематоди и гризачи и	16

диференцира повредите нанесени от тях	
4. Изброява методите на борба срещу неприятелите и обобщава тяхното приложение	10
5. Диференцира и обяснява повредите причинени от неприятелите	12
6. Описва, обяснява и обобщава същността и значението на търговския дизайн, като го свързва с цветовете в търговията и изкуството да се подаряват	20
7. Обобщава архитектурните и градоустройствени въпроси на озеленяването	8
<b>Общ брой точки:</b>	<b>100</b>

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 12/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1. Изброява най-важните представители на цъфтящите многогодишни цветя, обяснява и обобщава общото между тях	14	1	1		1
2. Описва ботаническите особености – корен, стъбло, листа на видовете рудбекия, обяснява биологичните й изисквания и обобщава технологията на отглеждане	20	1	1		1
3. Описва неприятелите по цветовете – насекоми, акари, нематоди, гризачи и свързва повредите нанесени от тях	16	1			1
4. Изброява методите на борба срещу неприятелите и обобщава тяхното приложение	10	1			1
5. Диференцира и обяснява повредите причинени от неприятелите	12		1		1
6. Описва, обяснява и обобщава същността и значението на търговския дизайн, като го свързва с цветовете в търговията и изкуството да се подаряват	20	1	1	1	1
7. Обобщава архитектурните и градоустройствени въпроси на озеленяването	8				1
<b>Общ брой задачи:</b>	<b>17</b>	<b>5</b>	<b>4</b>	<b>1</b>	<b>7</b>
<b>Общ брой точки:</b>	<b>100</b>				
<p><b>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“</li> <li>• 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“</li> <li>• 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“</li> </ul>					

- 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“

**Изпитна тема № 13: ЦЪФТЯЩИ КУЛТУРИ ЗА ОТКРИТА ЖИЗНЕНА СРЕДА – ЛУКОВИЧНИ И ГРУДКОЛУКОВИЧНИ ВИДОВЕ**

Представители на луковични и грудколуковични цветя – ботанически особености, биологични изисквания и технология на отглеждане на род *Narcissus* и род *Lilium*. Биологични особености на цветята – покой, нарастване, развитие. Аранжиране на цветя в интериора. Производство на растителен материал, получен чрез семена.

**Дидактически материали:** Табла и каталози за аранжиране на цветя

<b>Критерии за оценяване на изпитна тема № 13</b>		<b>Максимален брой точки</b>
1. Описва ботаническите особености, обяснява и обобщава биологичните изисквания и технологията на отглеждане на род Нарцис		14
2. Описва ботаническите особености, обяснява и обобщава биологичните изисквания и технологията на отглеждане на род Лилиум		14
3. Описва и обяснява биологичните особености на цветята – покой, нарастване, развитие		18
4. Обобщава аранжирането на цветя в интериора – аранжиране на маса и декорация на помещение		16
5. Описва и обяснява създаването на цветопроизводно стопанство и засяването на културите		12
6. Обобщава специфичните грижи за засетите цветни култури и диференцира подготовката на разсадите за пазара и реализацията им		16
7. Изброява видовете луковични и грудколуковични цветя и обобщава тяхното приложение		10
<b>Общ брой точки:</b>		<b>100</b>

<b>Матрица на писмен тест по изпитна тема № 13/ критерии за оценяване</b>	<b>Максимален брой точки</b>	<b>Брой тестови задачи по равнища</b>			
		<b>I</b>	<b>II</b>	<b>III</b>	<b>IV</b>
		<b>Знание 0-2 т.</b>	<b>Разбиране 0-4 т.</b>	<b>Приложение 0-6 т.</b>	<b>Анализ 0-8 т.</b>
<b>I</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>5</b>	<b>6</b>
1. Описва ботаническите особености, обяснява и обобщава биологичните изисквания и технологията на отглеждане на род Нарцис	<b>14</b>	1	1		1

2. Описва ботаническите особености, обяснява и обобщава биологичните изисквания и технологията на отглеждане на род Лилиум	14	1	1		1
3. Описва и обяснява биологичните особености на цветята – покой, нарастване, развитие	18	1	1		
4. Обобщава аранжирането на цветя в интериора – аранжиране на маса и декорация на помещение	16				1
5. Обобщава и обяснява създаването на цветопроизводно стопанство и засяването на културите	12		1		1
6. Обобщава специфичните грижи за засетите цветни култури и диференцира подготовката на разсадите за пазара и реализацията им	16				2
7. Изброява видовете луковични и грудколуковични цветя и обобщава тяхното приложение	10	1			1
<b>Общ брой задачи:</b>	<b>15</b>	<b>4</b>	<b>4</b>	<b>0</b>	<b>7</b>
<b>Общ брой точки:</b>	<b>100</b>				
<b>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</b>					
<ul style="list-style-type: none"> <li>• 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“</li> <li>• 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“</li> <li>• 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“</li> <li>• 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“</li> </ul>					

#### *Изпитна тема № 14: ЛИСТНОДЕКОРАТИВНИ КУЛТУРИ*

Папрати за открити площи, декоративни треви, листнодекоративни растения за открити площи. Ботанически особености, биологични изисквания и технология на отглеждане на род *Coelus*. Болести по цветята и вредата от тях. Основни принципи и елементи при аранжиране с отрязан цвят. Съвременни тенденции в озеленяването на терени.

**Дидактически материали:** Списания и каталози с различни болести

<b>Критерии за оценяване на изпитна тема № 14</b>	<b>Максимален брой точки</b>
1. Изброява представителите за открити площи на папрати, декоративни треви и листнодекоративни растения	6
2. Описва ботаническите особености- корен, стъбло, листа; обяснява биологичните изисквания и обобщава технологията на отглеждане на род Колеус	18
3. Описва и диференцира видовете болести в зависимост от произхода им и	18

обобщава вредата от тях	
4. Дава определение за цветен кръг, като го свързва с топлите и студени багри	14
5. Открива правилния съд и закрепващите средства при аранжиране на вертикална композиция	12
6. Диференцира и обобщава съвременните тенденции в озеленяването на терени	16
7. Определя и обобщава приложението на видовете от род Колеус	16
<b>Общ брой точки:</b>	<b>100</b>

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 14/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
<i>I</i>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>5</b>	<b>6</b>
1. Изброява представителите за открити площи на папрати, декоративни треви и листнодекоративни растения	<b>6</b>	1			
2. Описва ботаническите особености- корен, стъбло, листа, обяснява биологичните изисквания и обобщава технологията на отглеждане на род Колеус	<b>18</b>	1	1		1
3. Описва и диференцира видовете болести в зависимост от произхода им и обобщава вредата от тях	<b>18</b>	1			2
4. Дава определение за цветен кръг, като го свързва с топлите и студени багри	<b>14</b>			1	1
5. Открива правилния съд и закрепващите средства при аранжиране на вертикална композиция	<b>12</b>			1	
6. Диференцира и обобщава съвременните тенденции в озеленяването на терени	<b>16</b>				2
7. Определя и обобщава приложението на видовете от род Колеус	<b>16</b>				2
<b>Общ брой задачи:</b>	<b>14</b>	<b>3</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>8</b>
<b>Общ брой точки:</b>	<b>100</b>				
<p><b>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>2</b> точки за тестовите задачи от равнище „Знание“</li> <li>• <b>4</b> точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“</li> <li>• <b>6</b> точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“</li> <li>• <b>8</b> точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“</li> </ul>					



*Изпитна тема № 15: ДЕКОРАТИВНИ ЦВЕТА ЗА ВЪТРЕШНО ОЗЕЛЕНЯВАНЕ*

Цъфтящи стайни цветя – представители. Род Спатифилиум – ботанически особености, биологични изисквания и технология на отглеждане. Условия за третиране на отрязан цвят и неговото съхранение. Торене със сложни комбинирани торове – предимства и недостатъци. Значение на зелените площи в населените места.

**Дидактически материали:**

<b>Критерии за оценяване на изпитна тема № 15</b>		<b>Максимален брой точки</b>
1. Изброява и обобщава най-важните представители на цъфтящите стайни цветя		10
2. Описва ботаническите особености- корен, стъбло, листа; обяснява биологичните изисквания и обобщава технологията на отглеждане на род Спатифилиум		18
3. Обяснява и обобщава условията за третиране на отрязания цвят и неговото съхранение		12
4. Изброява, диференцира и обобщава факторите, определящи живота на рязания цвят	Изброява и описва факторите, определящи живота на рязания цвят	18
5. Обяснява значението на торенето със сложни комбинирани торове; диференцира и обобщава предимствата и недостатъците		20
6. Обяснява и свързва значението на зелените площи в населените места		10
7. Обяснява и обобщава групирането и разположението на стайните цветя, според видовете им особености		12
<b>Общ брой точки:</b>		<b>100</b>

<b>Матрица на писмен тест по изпитна тема № 15/ критерии за оценяване</b>	<b>Максимален брой точки</b>	<b>Брой тестови задачи по равнища</b>			
		<b>I</b>	<b>II</b>	<b>III</b>	<b>IV</b>
		<b>Знание 0-2 т.</b>	<b>Разбиране 0-4 т.</b>	<b>Приложение 0-6 т.</b>	<b>Анализ 0-8 т.</b>
<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>5</b>	<b>6</b>
1. Изброява и обобщава най-важните представители на цъфтящите стайни цветя	<b>10</b>	1			1
2. Описва ботаническите особености – корен, стъбло, листа; обяснява биологичните изисквания и обобщава технологията на отглеждане на род Спатифилиум	<b>18</b>	1	1		1
3. Обяснява и обобщава условията за третиране	<b>12</b>		1		1

на отрязания цвят и неговото съхранение					
4. Изброява, диференцира и обобщава факторите, определящи живота на рязания цвят	18	1			2
5. Обяснява значението на торенето със сложни комбинирани торове; диференцира и обобщава предимствата и недостатъците	20		1		2
6. Обяснява и свързва значението на зелените площи в населените места	10		1	1	
7. Обяснява и обобщава групирането и разположението на стайните цветя, според видовете им особености	12		1		1
<b>Общ брой задачи:</b>	<b>17</b>	<b>3</b>	<b>5</b>	<b>1</b>	<b>8</b>
<b>Общ брой точки:</b>	<b>100</b>				
<p><b>При оценка на резултатите от теста</b> максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“</li> <li>• 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“</li> <li>• 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“</li> <li>• 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“</li> </ul>					

**Изпитна тема № 16: ЦВЕТА ЗА ОТРЯЗАН ЦВЯТ – ФРЕЗИЯ**

Цветя за отрязан цвят. Видове и ботанически особености на фрезията. Биологични особености и технология на отглеждане. Същност и значение на растителната защита. Структуриране на концентричен кръгъл букет – Бидермайер. Екология на дървесните растения. Показатели при селекцията.

**Дидактически материали:** Табла и каталози с различни видове букети

<b>Критерии за оценяване на изпитна тема № 16</b>	<b>Максимален брой точки</b>
1. Описва основните видове цветя за рязан цвят, имащи водещо стопанско значение – алстромерия, антуриум, кала, хризантема, гербер, карамфил, фрезия и обяснява значението им	18
2. Изброява видовете фрезии и описва ботаническите им особености – корен, стъбло, листа, цвят	10
3. Описва биологичните изисквания и обобщава технологията на отглеждане	10
4. Обяснява същността и обобщава значението на растителната защита	12
5. Описва и диференцира техниката на структуриране на класически кръгъл букет - Бидермайер	10
6. Описва взаимодействието на екологичните фактори – светлина, топлина, състав и движение на въздуха, влага и почвени условия, биотични и	18

антропогенни фактори, като ги свързва с влиянието им върху цветята	
7. Диференцира и обяснява показателите при селекцията /оцветяване на цветовете, кичестост, големина и форма на цветовете, характер и големина на съцветието, аромат, време и продължителност на цъфтежа, височина на растението/ и анализира техните качества	20
<b>Общ брой точки:</b>	<b>100</b>

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 16/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1. Описва основните видове цвят за рязан цвят, имащи водещо стопанско значение – алстромерия, антуриум, кала, хризантема, гербер, карамфил, фрезия и обяснява значението им	18	1	1		
2. Изброява видовете фрезии и описва ботаническите им особености – корен, стъбло, листа, цвят	10	2			
3. Описва биологичните изисквания и обобщава технологията на отглеждане	10	1			1
4. Обяснява същността и обобщава значението на растителната защита	12		1		1
5. Диференцира и обяснява техниката на структуриране на класически кръгъл букет - Бидермайер	12		1		1
6. Описва взаимодействието на екологичните фактори – светлина, топлина, състав и движение на въздуха, влага и почвени условия, биотични и антропогенни фактори, като ги свързва с влиянието им върху цветята	18	1		1	
7. Диференцира и обяснява показателите при селекцията /оцветяване на цветовете, кичестост, големина и форма на цветовете, характер и големина на съцветието, аромат, време и продължителност на цъфтежа, височина на растението/ и анализира техните качества	20		1		2
<b>Общ брой задачи:</b>	<b>14</b>	<b>7</b>	<b>2</b>	<b>0</b>	<b>5</b>
<b>Общ брой точки:</b>	<b>100</b>				
<b>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</b>					

- 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“
- 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“
- 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“
- 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“

*Изпитна тема № 17: ОТГЛЕЖДАНЕ НА ЦЪФТЯЩИ ДВУГОДИШНИ ЦВЕТА*

Представители – обща характеристика. Видове и ботанически особености на *Bellis* /Парички/. Биологични изисквания и технология на отглеждане. Саксийни цветя-обща характеристика и представители. Флейз стил букети. Възникване и протичане на патологичния процес, физиология на болното растение и имунитет.

**Дидактически материали:** Табла с различни представители на цъфтящи двугодишни цветя

<b>Критерии за оценяване на изпитна тема № 17</b>		<b>Максимален брой точки</b>
1.	Описва представителите на цъфтящите двугодишни цветя /парички, незабравка, карамфил, кампанула, миризлив шибой, виола/ и обяснява защо се наричат и пролетни	16
2.	Описва видовете и ботаническите особености на паричките- корен, стъбло, листа, цвят	10
3.	Обяснява биологичните изисквания и обобщава технологията на отглеждане – избор на място, сеитба, грижи при отглеждането, използване	12
4.	Изброява най-важните представители на саксийните цветя, обяснява пресаждането и зимуването и обобщава тяхното използване	14
5.	Обяснява и обобщава техниката при структуриране на флейз стил букети	12
6.	Диференцира и обяснява причините за възникване на патологичния процес и описва протичането му	16
7.	Обяснява и диференцира физиологията на болното растение и обобщава, необходимостта от изграждането на имунитет	20
<b>Общ брой точки:</b>		<b>100</b>

<b>Матрица на писмен тест по изпитна тема № 17/ критерии за оценяване</b>	<b>Критерий</b>	<b>Брой тестови задачи по равнища</b>			
		<b>I</b>	<b>II</b>	<b>III</b>	<b>IV</b>

		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1. Описва представителите на цъфтящите двугодишни цветя /парички, незабравка, карамфил, кампанула, миризлив шибой, виола/ и обяснява защо се наричат и пролетни	16	1	1		
2. Описва видовете и ботаническите особености на паричките – корен, стъбло, листа, цвят	10	1			
3. Обяснява биологичните изисквания и обобщава технологията на отглеждане – избор на място, сеитба, грижи при отглеждането, използване	12		1		1
4. Изброява най-важните представители на саксийните цветя, обяснява пресаждането и зимуването и обобщава тяхното използване	14	1	1		1
5. Обяснява и обобщава техниката при структуриране на флейз стил букети	12		1		1
6. Диференцира и обяснява причините за възникване на патологичния процес и описва протичането му	16	1	1		1
7. Обяснява и диференцира физиологията на болното растение и обобщава, необходимостта от изграждането на имунитет	20		1		2
<b>Общ брой задачи:</b>	<b>16</b>	<b>4</b>	<b>6</b>	<b>0</b>	<b>6</b>
<b>Общ брой точки:</b>	<b>100</b>				
<p><b>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“</li> <li>• 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“</li> <li>• 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“</li> <li>• 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“</li> </ul>					

*Изпитна тема № 18: ЦВЕТЯТА КАТО ЛЕЧЕБНИ И ЛЕКАРСТВЕНИ РАСТЕНИЯ*

Биологични изисквания и технология на отглеждане на видовете от род Алое, Конвалария и Календула. Приложение. Цветен кръг – топли и студени багри. Търговска реклама – видове и значение. Същност, значение и задачи на семепроизводството.

**Дидактически материали:** Табла и каталози с лекарствени растения

*Критерии за оценяване на изпитна тема № 18*

*Максимален*

<i>брой точки</i>	
1. Обяснява биологичните изисквания на род Алое, Конвалария и Календула	12
2. Описва технологията на отглеждане - избор на място, засаждане и грижи при отглеждането на род Алое, Конвалария и Календула	12
3. Свързва видовете от род Алое, Конвалария и Календула с приложението им във фармацевтичната промишленост и го обяснява	10
4. Обяснява какво е багра и цветен кръг, диференцира топлите и студени багри и обобщава правилата при съчетаването им	20
5. Обяснява какво е търговска реклама, описва видовете и диференцира значението ѝ	14
6. Обяснява и обобщава същността и значението на семепроизводството	12
7. Диференцира и обобщава задачите на семепроизводството и обяснява апробацията	20
<b>Общ брой точки:</b>	<b>100</b>

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 18/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1. Обяснява биологичните изисквания на род Алое, Конвалария и Календула	12		1		
2. Описва технологията на отглеждане - избор на място, засаждане и грижи при отглеждането на род Алое, Конвалария и Календула	12	1			
3. Свързва видовете от род Алое, Конвалария и Календула с приложението им във фармацевтичната промишленост и го обяснява	10		1	1	
4. Обяснява какво е багра и цветен кръг, диференцира топлите и студени багри и обобщава правилата при съчетаването им	20		1		2
5. Обяснява какво е търговска реклама, описва видовете и диференцира значението ѝ	14	1	1		1
6. Обяснява и обобщава същността и значението на семепроизводството	12		1		1
7. Диференцира и обобщава задачите на семепроизводството и обяснява апробацията	20		1		2
<b>Общ брой задачи:</b>	<b>15</b>	<b>2</b>	<b>6</b>	<b>1</b>	<b>6</b>
<b>Общ брой точки:</b>	<b>100</b>				
<p><b>При оценка на резултатите от теста</b> максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“</li> <li>• 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“</li> </ul>					

- 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“
- 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“

## 2. Критерии и показатели за оценка на дипломния проект и неговата защита

(Попълва се индивидуално от председателя и членовете на комисията)

<i>Критерии и показатели за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки за показателите</i>	<i>Максимален брой точки за критерия</i>
<b>1. Съответствие с изискванията за съдържание и структура на дипломния проект</b>		<b>20</b>
1.1. логическа последователност и структура на изложението, балансиране на отделните части	4	
1.2. задълбоченост и пълнота при формулиране на обекта, предмета, целта и задачите в разработването на темата	7	
1.3. използване на подходящи изследователски методи	4	
1.4. стил и оформяне на дипломната работа (терминология, стил на писане, текстообработка и оформяне на фигури и таблици)	5	
<b>2. Съответствие между поставените цели на дипломния проект и получените резултати</b>		<b>20</b>
2.1. изводите следват пряко от изложението, формулирани са ясно, решават поставените в началото на изследването цели и задачи и водят до убедителна защита на поставената теза	10	
2.2. оригиналност, значимост и актуалност на темата	6	
2.3. задълбоченост и обосновааност на предложенията и насоките	4	
<b>3. Представяне на дипломния проект</b>		<b>20</b>
3.1. представянето на разработката по темата е ясно и точно	5	
3.2. онагледяване на експозето с: а) презентация; б) графични материали; в) практически резултати; г) компютърна мултимедийна симулация и анимация	10	
3.3. умения за презентиране	5	
<b>4. Отговори на зададените въпроси от рецензента и/или членовете на комисията за защита на дипломен проект</b>		<b>30</b>

7.1. разбира същността на зададените въпроси и отговаря пълно, точно и убедително	10	
4.2. логически построени и точни отговори на зададените въпроси	10	
7.2. съдържателни и обосновани отговори на въпросите	10	
5. използване на професионалната терминология, добър и ясен стил, обща езикова грамотност		10
5.1. Правилно използване на професионалната терминология	5	
5.2. Ясен изказ и обща езикова грамотност	5	
<b>Общ брой точки</b>	<b>Максимален бр. точки 100</b>	<b>Максимален бр. точки 100</b>

#### **IV. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА**

##### **1. Указание за съдържанието на индивидуалните задания**

Индивидуалното задание по практика съдържа темата на индивидуалното задание и изискванията към крайния резултат от изпълнението на заданието. По решение на комисията за провеждане и оценяване на изпита - част по практика на професията могат да се дадат допълнителни указания, които да подпомогнат обучавания при изпълнение на индивидуалното задание.

##### **Примерно индивидуално практическо задание № 1:**

**Тема: Сеитба на семена за производство на разсад от двугодишни цветя**

**Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на индивидуалното задание:**

- избор на място;
- подготовка на площта;
- сеитба на семената;
- спазване на здравословни условия на труд.

##### **2. Критерии за оценяване**

<b>Критерии и показатели за оценяване</b>	<b>Максимален брой точки</b>	<b>Тежест</b>
<b>1. Спазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда</b>		<b>да/не</b>



1.1. Изпълнява дейностите при спазване на необходимите мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд		
1.2. Създава организация за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място		
1.3. Предотвратява опасните ситуации, които могат да възникнат по време на работа		
<b>Забележка:</b> Критерий 1 няма количествено изражение, а качествено. Ако обучаваният по време на изпита създава опасна ситуация, застрашаваща собствения му живот или живота на други лица, изпитът се прекратява и на обучавания се поставя оценка <b>слаб (2)</b> .		
<b>2. Ефективна организация на работното място</b>		<b>5</b>
2.1. Планира ефективно работния процес	2	
2.2. Разпределя трудовите дейности в работния процес съобразно поставената задача и времето за нейното изпълнение	2	
2.3. Познава и прилага установените стандарти за осъществяване на дейността	1	
<b>3. Спазване изискванията на правилниците, наредбите и предписанията</b>		<b>5</b>
3.1. Познава и прилага нормативните изисквания в съответната професионална област	3	
3.2. Спазва изискванията на правилниците, наредбите и предписанията, свързани с индивидуалното задание	2	
<b>4. Правилен подбор на детайли, материали и инструменти съобразно конкретното задание</b>		<b>20</b>
4.1. Целесъобразно използва материали, детайли и инструменти според изпитното задание	10	
4.2. Правилно подбира количеството и качеството на материали, детайли и инструменти	10	
<b>5. Спазване на технологичната последователност на операциите според индивидуалното задание</b>		<b>20</b>
5.1. Самостоятелно определя технологичната последователност на операциите	10	
5.2. Организира дейността си при спазване на технологичната последователност на операциите в процеса на работа	10	
<b>6. Качество на изпълнението на индивидуалното задание</b>		<b>50</b>
6.1. Всяка завършена дейност съответства на изискванията на съответната технология	20	
6.2. Крайният резултат съответства на зададените параметри и отговаря на изискванията в стандартите	20	
6.3. Изпълнява задачата в поставения срок	10	
<b>Общ брой точки:</b>		<b>100</b>
		<b>100</b>

## V. СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Оценяването на резултатите от държавния изпит за придобиване на трета степен на професионална квалификация по специалността код **6220101** „Цветарство“, професия код **622010** „Техник-озеленител“ е в точки, както следва:

- част по теория на професията – максимален брой 100 точки;
- част по практика на професията – максимален брой 100 точки.

Всяка част от държавния изпит е успешно положена при постигане на петдесет на сто от максималния брой точки.

Формирането на окончателната оценка от изпита е в съотношение - 50 процента от получения брой точки от частта по теория на професията и 50 процента от получения брой точки от частта по практика на професията.

Окончателната оценка в брой точки се формира след успешното полагане на всяка част от изпита и се изчислява, както следва:

Окончателната оценка в брой точки е равна на  $0,5 \times \text{получения брой точки от частта по теория на професията} + 0,5 \times \text{получения брой точки от частта по практика на професията}$ .

Окончателната оценка от брой точки се превръща в цифрова оценка с точност до 0,01 по формулата:

**Цифрова оценка = окончателната оценка в брой точки x 0,06.**

Окончателната оценката от държавния изпит за придобиване на квалификация по професията е с количествен и качествен показател, с точност до 0,01 и се определя, както следва:

- а) за количествен показател от 2,00 до 2,99 се определя качествен показател „слаб“;
- б) за количествен показател от 3,00 до 3,49 се определя качествен показател „среден“;
- в) за количествен показател от 3,50 до 4,49 се определя качествен показател „добър“;
- г) за количествен показател от 4,50 до 5,49 се определя качествен показател „много добър“;
- д) за количествен показател от 5,50 до 6,00 се определя качествен показател „отличен“.

## VI. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Николова, Н. Цветарство. Дионис. София, 1999
2. Щилиянова, Ел. Цветарство. Дионис.София, 2001
3. Хесайон, Д. Експерт по аранжиране на цветя. Гея либрис, 1999

4. Ангелиев В., доц. Николова Н. Цветя и букети. Христо Г. Данов, Пловдив, 1977
5. Вакарелов, Ил.Юруков, Ст. Дендрология и декоративна дендрология, Дионис

## **VII. АВТОРСКИ ЕКИП**

1. инж.агр. Ирена Симеонова – ПГЗС „Александър Стамболийски“ – с.Чомаковци
2. ....

ПРОЕКТ

## VIII. ПРИЛОЖЕНИЯ

### 1. Изпитен билет – част по теория на професията

.....  
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА  
КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА**

по професия код ..... „.....“  
специалност код ..... „.....“

**Изпитен билет №.....**

**Изпитна тема:**

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

(изписва се точното наименование на темата с кратко описание на учебното съдържание)

Описание на дидактическите материали(ако е приложимо)

.....  
.....

**Председател на изпитната комисия:**.....  
(име, фамилия) (подпис)

**Директор/ръководител на обучаващата институция:**.....  
(име, фамилия) (подпис)  
(печат на училището/обучаващата институция)

## 2. Индивидуално задание по практика

.....  
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

### **ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ - ЧАСТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА**

**по професия код** ..... „.....“

**специалност код** ..... „.....“

#### **И н д и в и д у а л н о з а д а н и е № .....**

На ученика/обучавания .....  
(трите имена на ученика/обучавания)

от ..... клас/курс, начална дата на изпита: ..... начален час: .....

крайна дата на изпита: ..... час на приключване на изпита: .....

1. Да се .....

(вписва се темата на практическото задание)

2. Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на практическото задание:

.....  
.....  
.....  
.....

УЧЕНИК/ОБУЧАВАН: .....

(име, фамилия)

(подпис)

**Председател на изпитната комисия:** .....

(име, фамилия)

(подпис)

**Директор/ръководител на обучаващата институция:** .....

(име, фамилия) (подпис)

(печат на училището/обучаващата институция)

### 3. Указание за разработване на писмен тест

При провеждане на държавния изпит – част теория на професията, с писмен тест въз основа на критериите за оценка към всяка изпитна тема се съставят тестовите задачи.

Всяка тестова задача задължително съдържа поне един глагол (при възможност започва с глагол), изразяващ действието, което трябва да извърши обучаваният, и показващ равнището по таксономията на Блум, еталона на верния отговор и ключ за оценяване - пълния отговор, за който се получават максимален брой точки съобразно равнището на задачата, определени в таблицата за критериите за оценка на всяка изпитна тема.

Към всеки тест се разработва указание за работа, което включва целта на теста - какви знания и умения се оценяват с него; описание на теста - брой задачи, типология (задачи със свободен отговор; задачи за допълване/съотнасяне; задачи с избран отговор) и начин на работа с тях; продължителност на времето за работа с теста; начин на оценяване на резултатите от теста.

#### ***А) Примерно указание за работа***

.....  
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

Уважаеми ученици/курсисти,

Вие получавате тест, който съдържа .... задачи с различна трудност с максимален брой точки – 100. За всеки Ваш отговор ще получите определен брой точки, показан в долния десен ъгъл след всяка задача.

Целта на теста е да се установи равнището на усвоените от Вас знания и умения, задължителни за придобиване на трета степен на професионална квалификация по професия „.....“, специалност „.....“.

Отбелязването на верния според Вас отговор при задачите с избран отговор е чрез знак **X**, а за другите типове задачи начинът на отговор е описан в задачата.

**Запомнете!** Като действителен отговор на съответната задача се приема само този, отбелязан със знака **X**.

Някои задачи изискват не само познаване на учебното съдържание, но и логическо мислене, затова четете внимателно условията на задачите преди, да посочите някой отговор за верен.

Не отделяйте много време на въпрос, който Ви се струва труден, върнете се на него по-късно, ако Ви остане време.

Тестът е с продължителност ..... астрономически часа.

ПОЖЕЛАВАМЕ ВИ УСПЕШНА РАБОТА!

**Б) Методически указания за комисията за подготовка и оценяване на изпита – част теория на професията, за разработването и оценяването на писмения тест:**

Броят и равнището на тестовите задачи по всеки критерий се определят съобразно равнището, на което трябва да бъде усвоено съответното учебно съдържание, като общият брой задачи по всеки критерий трябва да носи максималния брой точки.

**а) Таксономия на Блум— равнища и примерни глаголи**

Равнище	Характеристика	Глаголи
<b>I.</b> <b>Знание</b> <b>0 - 2 точки</b>	Възпроизвеждане и разпознаване на информация за понятия, факти, дефиниции	Дефинира, описва, посочва, изброява, очертава, възпроизвежда, формулира, схематизира
<b>II.</b> <b>Разбиране</b> <b>0 - 4 точки</b>	Извличане на съществен смисъл от изучаваната материя. Интерпретация и трансформиране на информацията с цел нейното структуриране	Преобразува, различава, обяснява, обобщава, преразказва, решава, дава пример за..., сравнява
<b>III.</b> <b>Приложение</b> <b>0 - 6 точки</b>	Пренос на нови знания и умения при решаване на проблемна или аварийна ситуация. Способност за използване на усвоената информация и формираните умения	Изчислява, демонстрира, открива, модифицира, разработва, свързва, доказва
<b>IV.</b> <b>Анализ</b>	Разкриване на взаимовръзки, зависимости, тенденции и формулиране на изводи и заключения	Разделя, подразделя, диференцира, различава, представя графично, определя, илюстрира, прави заключения и изводи, обобщава, избира, разделя, подразделя

**б) Матрица на писмен тест по изпитна тема № ....**

Разработва се от комисията за подготовка и оценяване на изпита - част по теория на професията, като към таблицата за критерии за оценка по всяка тема се разписват графи 3, 4, 5, 6.

Критерии за оценяване на изпитна тема № ....	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
<i>I</i>	2	3	4	5	6
8. ....	10				
9. ....	20				1
10. ....	10	2			1
11. ....	20				
12. ...	..	..	--	--	
<b>Общ брой задачи:</b>	..				
<b>Общ брой точки:</b>	<b>100</b>				

**в) Препоръчителни тестови въпроси и задачи според типа на отговора:**

- **1-ва група: въпроси и задачи със свободен отговор;**
  - Въпроси и задачи за свободно съчинение;
  - Въпроси и задачи за тълкуване;
- **2-ра група: въпроси и задачи за допълване (с полуоткрит отговор);**
  - Въпроси и задачи за допълване на дума или фраза, или елемент от чертеж/схема;
  - Въпроси и задачи за заместване;
- **3-та група: въпроси и задачи с изборен отговор**
  - Задачи с един или повече верни отговори;
  - Въпроси за избор между вярно и грешно.

**Примерна тестова задача от равнище „Знание“**

Посочете кое от растенията се размножава вегетативно – чрез листен резник:

- а) спатифилиум
- б) зюмбюл
- в) лилиум
- г) сансевиерия
- д) тагетис



**Еталон на верния отговор: г)**

**макс. 2 т.**

**Ключ за оценяване:**

Отговор г) – 2 точки

При посочени повече от един отговор – 0 точки

Всички останали отговори – 0 точки

**Примерна тестова задача от равнище „Разбиране“**

Кое от посочените твърдения е вярно:

а) декоративните култури за отрязан цвят за закрыта жизнена среда са:  
Алstromeria, Гербер, Фрезия;

б) декоративните култури за отрязан цвят за закрыта жизнена среда са:  
Азалия, Бугенвилия, Хибискус;

в) декоративните култури за отрязан цвят за закрыта жизнена среда са:  
Аспарагус, Маранта, Дифенбахия.

**Еталон на верния отговор и ключ за оценяване: а)**

**макс. 4 т.**

**Ключ за оценяване:**

Отговор а) – 4 точки;

При посочени повече от  
един отговор – 0 точки;

Всички останали отговори –  
0 точки.

**Примерна тестова задача от равнище „Приложение“:**

Номерируйте технологични операции за засаждане на стъблен резник.

- Навлажнява се посадъчния материал
- Засажда се на разстояние 10 сантиметра
- Приготвяне на саксия с хранителна почва и пясък
- Резника се отрязва от стъблото
- Покрива се с фолио
- Листната плоча се скъсява с една трета



**макс. 6 т.**

**Еталон на верния отговор:**

- 5) Навлажнява се посадъчния материал
- 3) Засажда се на разстояние 10 сантиметра
- 1) Приготвяне на саксия с хранителна почва и пясък
- 2) Резника се отрязва от стъблото
- 6) Покрива се с фолио
- 4) Листната плоча се скъсява с една трета

**Ключ за оценяване:**

Пълен и верен отговор по еталон – 6 точки

При 4 верни и 2 грешни отговора – 4 точки

При всички останали случаи – 0 точки

***Примерна тестова задача от равнище „Анализ“***

Посочете защо цветовете на лилиума се берат още докато не са разтворени:

- а) поради високите им декоративни качества;
- б) издържат по-продължително време във вода;
- в) перигонните им листа са крехки и се чупят при транспортиране;
- г) по-лесно се транспортират.

**Еталон на верния отговор: г)**

**Ключ за оценяване:**

При посочен отговор в) – 8 точки

При посочени повече от един отговор – 0 точки

При всички останали отговори – 0 точки

За оценката на писмена работа по изпитна тема комисията по подготовка и оценяване на изпита – част по теория на професията, назначена със заповед на директора на училището/ръководителя на обучаващата институция, определя за всеки критерий конкретни показатели, чрез които да се диференцира определеният брой присъдени точки.

Всеки член на комисията при оценяване получава тестовите задачи, еталона на верния отговор и ключ за оценяване.

За оценката на писмения тест комисията използва еталона на верния отговор и ключ за оценяване.

**3. Индивидуално задание за разработване на дипломен проект**

.....  
(пълно наименование на училището)

**ЗАДАНИЕ ЗА ДИПЛОМЕН ПРОЕКТ  
ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ТРЕТА СТЕПЕН НА  
ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА**

по професия код ..... „.....“

специалност код ..... „.....“

На ..... ученик/ученичка от ..... клас  
(трите имена на ученика)

Тема: .....

**Изисквания за разработката на дипломния проект (входни данни, съдържание, оформяне, указания за изпълнение, инструкции):**

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

**График за изпълнение:**

а) дата на възлагане на дипломния проект .....

б) контролни проверки и консултации .....

.....

.....

.....

в) краен срок за предаване на дипломния проект .....

Ученик: .....

(име, фамилия)

(подпис)

Ръководител-консултант: .....

(име, фамилия)

(подпис)

Директор/: .....

(име, фамилия) (подпис)

(печат на училището)

#### **4. Указания за съдържанието и оформянето на дипломния проект**

##### **A. Съдържание на дипломния проект:**

Оформяне на дипломния проект в следните структурни единици:

- титулна страница;
- съдържание;
- увод (въведение);
- основна част
- заключение;
- списък на използваната литература;
- приложения.

**Титулната страница** съдържа наименование на училището, населено място, тема на дипломния проект, трите имена на ученика, професия и специалност, име и фамилия на ръководителя/консултанта.

**Уводът** (въведение) съдържа кратко описание на основните цели и резултати.

**Основна част** - Формулира се целта на дипломния проект и задачите, които трябва да бъдат решени, за да се постигне тази цел. Съдържа описание и анализ на известните решения, като се цитират съответните литературни източници. Съдържа приносите на дипломния проект, които трябва да бъдат така формулирани, че да се вижда кои от поставените задачи са успешно решени.

**Заключението** съдържа изводи и предложения за доразвиване на проекта и възможностите за неговото приложение.

**Списъкът с използваната литература** включва цитираната и използвана в записката на дипломния проект литература. Започва на отделна страница от основния текст. При имената на авторите първо се изписва фамилията. Всички описания в списъка с използваните източници трябва да са подредени по азбучен ред според фамилията на първия автор на всяка публикация.

**Приложенията** съдържат документация, която не е намерила място в текста поради ограниченията в обема ѝ или за по-добра прегледност подредба. В текста трябва да има препратка към всички приложения.

##### **B. Оформяне на дипломния проект**

Формат: А4; Брой редове в стр.: 30; Брой на знаците: 60 знака в ред

Общ брой на знаците в 1 стр.: 1800 – 2000 знака

Шрифт: Times New Roman

## 5. Рецензия на дипломен проект

.....  
(пълно наименование на училището)

### РЕЦЕНЗИЯ

Тема на дипломния проект	
Ученик	
Клас	
Професия	
Специалност	
Ръководител-консултант	
Рецензент	

Критерии за допускане до защита на дипломен проект	Да	Не
Съответствие на съдържанието и точките от заданието		
Съответствие между тема и съдържание		
Спазване на препоръчителния обем на обяснителната записка.		
Спазване на изискванията за оформление на обяснителната записка		
Готовност за защита на дипломния проект		

Силни страни на дипломния проект	
Допуснати основни слабости	
Въпроси и препоръки към дипломния проект	

### ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Качествата на дипломния проект дават основание ученикът/ученичката.....  
..... да бъде допуснат/а до защита пред членовете на комисията за подготовка, провеждане и оценяване на изпит чрез защита на дипломен проект - част по теория на професията.

.....20... г.  
Гр./с.....

Рецензент: .....  
(име и фамилия)